

Ritt Bjerregaard (S):

Dette forslag er helt afgørende for, hvordan det fremtidige demografiske danmarkskort vil komme til at se ud. Det er med dette forslag, at de fremtidige strukturer fastlægges, og derfor er det nødvendigt, at vi får taget en meget tiltrængt diskussion om ejerskab til jorden her i Danmark.

I Socialdemokratiet er vi glade for formålet, der lægger op til en forenkling og en præcisering af erhvervelse af landbrugsejendomme og landbrugsjord, men vi synes ikke, at udspillet er visionært nok. Vi skal turde tænke langt mere uden for de nuværende rammer, hvis vi mener det alvorligt med at forenkler reglerne og udstikke nogle retningslinjer for fremtiden.

Kl. 15.35

L 113 vedrører spørgsmålet om den fortrinsstilling, landbruget i dag har til at eje jord, såsom uddannelseskrav, bopælspligt og dyrkningspligt. Landbruget har nemlig i realiteten eneret til at eje den jord, der ikke anvendes til byer m.v. Det er jo produktionsjord, plejer man at sige. Det drejer sig om 63 pct. af landet, som landmændene ejer, 63 pct., som betyder, at under en halv procent af befolkningen i virkeligheden ejer den danske jord. Det er ganske enkelt ikke holdbart.

Det var måske rimeligt dengang, jorden skulle sikre, at landbruget kunne brødføde den danske befolkning, men i dag er dansk landbrug i stand til at brødføde ca. 15 millioner mennesker, og så er der ingen grund til at give landbruget det privilegium, at det kun er dem, der kan eje jorden. Når man samtidig tænker på, at det har medført en affolkning af landområderne, som debatten for et øjeblik siden handlede om, og dertil også ubehagelige konsekvenser for miljøet, ja, så er det vores pligt her i Folketinget at sørge for at skabe muligheder for mere end blot en halv procent af befolkningen.

Socialdemokratiet hilser altså de lempelser, der ligger i forslaget velkommen, men vi finder dem ikke tilstrækkelige. Vi er enige i den tankegang, der ligger bag de bemærkninger, som Aage V. Jensens Fonde er kommet med. Vi finder også, at arealernes anvendelse er vigtigere end hvem der ejer dem, og vi glæder os til at arbejde videre med ejerforholdet til jorden i udvalget, fordi vi gerne ser, at grupper af familier får mulighed for at etablere sig på landet. Vi er også interesseret i at øge de 30 ha, man kan eje uden at have en landbrugsuddannelse. Det kan bidrage til det liv på landet, som alle synes at være interesseret i.

Vi er skeptiske over for ministerens forslag om den udvidelse, der er til, hvem der må eje jorden: ægtefæller, samlever, søskende, søskendebørn, svigerbørn osv., og vi finder, at det er udtryk for en mærkværdig gammeldags tankegang. Vi vil også gerne i udvalget forholde os til den udvikling, som svineproduktionen giver anledning til inden for landbrugsområdet, og så er der endelig spørgsmålet om jordbrugskommissionerne, som vi jo havde lejlighed til at drøfte på et tidligere tidspunkt, og hvor det jo er klart, at der har været tale om nogle sager, der har været meget hensigtsmæssige.

I Socialdemokratiet kan vi godt som en midlertidig løsning støtte, at jordbrugskommissionerne udvides med to medlemmer fra de grønne organisationer, men vi finder, at det er afgørende, at de kommer til at indgå i den regionale struktur, som vil blive fastlagt i løbet af de kommende år, og derfor vil vi interessere os for det i udvalget.

Vi synes med andre ord, at forslaget rummer nogle fornuftige ændringer, men der er stadig mange ting at tage fat på i udvalget. Det gælder også spørgsmålet om fortrinsstilling, hvor vi på den ene side gerne vil hjælpe de mindre landbrug, men på den anden side også er opmærksom på nogle af de problemer, der vitterlig har været med den ordning, der hidtil har eksisteret, og der er vi interesseret i nærmere at drøfte de forslag, som ministeren lægger op til.

Fjerde næstformand (Margrete Aukén):

Der er nogle stykker, der har bedt om korte bemærkninger, først hr. Henrik Vestergaard.

(Kort bemærkning).

Henrik Vestergaard (V):

Nu er det jo ikke til at høre, om Socialdemokraterne støttede eller ikke støttede begrebet fortrinsstilling, altså det princip, hvor en ikkepart i en handel efterfølgende kan kræve sig indsat i en handel mellem to andre landmænd, der ellers er enige om handelsvilkår og priser.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om det er et begreb, som Socialdemokraterne støtter. Hænger det i øvrigt sammen med den generelle holdning i Socialdemokraternes erhvervspolitik, og i givet fald hvordan hænger det sammen med, at Socialdemokraterne i hvert fald på papiret ønsker landbrugsstøtten afviklet, men jo med en fortrinsstilling risikerer, at det fører til en ineffektiv udnyttelse af jorden?

Kl. 15.40